

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 120—
 pol leta . . . 60—
 četrt leta . . . 30—
 za mesec . . . 10—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 140—
 pol leta . . . 70—
 četrt leta . . . 35—
 za mesec . . . 21—

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica šte. 6/1.
 Telefon šte. 360. — Upravištvo je na Marijinem trgu
 šte. 8. Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
 Posamezna številka velja 60 vin.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priključi za odgo-
 vor dopisnica ali znak. — Dopisi naj se frankirajo. —
 Rokopisi se ne vračajo.

Na pismene naročbe brez
 pošiljate denarja se ne
 moremo ozirati.

Novi naročniki naj pošiljajo
 naročnino po nakaznici.

Oglašje se zaračunava po
 porabljenem prostoru in sicer
 1 mm visok, ter 55 mm
 širok prostor za enkrat 1 K,
 za večkrat popust.

Deželna vlada bo samo klerikalna.

Nacionalno demokratična stranka je na torkovi seji sklenila, da odkloni vabilo dr. Brejca na sodelovanje pri deželni vladi za Slovenijo. Odklonilni odgovor je bil včeraj z obsežno motivacijo izročena dr. Brejcu. Ker so tudi socialni demokrati sodelovanje že odklonili, bo sestavila deželno vlado Slovenska ljudska stranka samo iz svojih pristašev. Kakor poroča »Večerni list« je poslal dr. Brejč že včeraj svoje predloge v Beograd. Imenovanje bo izvršeno morda že tekom današnjega dne.

Uradno obvestilo.

LDU Ljubljana, 3. marca. Jugoslovenska socialna - demokratična stranka in Jugoslovenska demokratična stranka sta vabilo predsednika deželne vlade za Slovenijo dr. Brejca na sodelovanje v deželni vladi odklonili. Vsled tega bo predsednik deželne vlade dr. Brejč še tekom današnjega dne predlagal ministru sestavo pokrajinske vlade samo iz vrst Slovenske ljudske stranke.

Razkol v slov. socialno-demokr. stranki

Nasprotje, ki je obstajalo med komunističnim krilom in takozvani mi desničarji v sl. soc. dem. stranki, je privedlo te dni do končnega razdora v stranki. Ker je strankino načelstvo na svoji zadnji seji sprejelo kljub komunističnemu protestu v desničarskem smislu sestavljene resolucije, so komunisti izjavili, da izstopajo iz soc. demokratične stranke. V torek, 2. t. m. so si nato tudi for-

malno osnovali lastno komunistično stranko. Voditelji nove komunistične stranke so: dr. Lemež, urednik R. Golouh, prof. Birs, nadrevident Vencelj in drugi, dočim vodita desničarje: Kristan in Prepeluh. Dnevnik »Naprej« ostane v rokah desničarjev, komunisti pa si osnujejo novo glasilo »Ujedinjenje«, ki začne izhajati že v par dneh.

VOJAŠKA RAZDELITEV NAŠE KRALJEVINE.

LDU Beograd, 3. marca. Nj. Vis. prestolonaslednik regent Aleksander je podpisal ukaz o vojaško-teritorialni razdelitvi kraljestva SHS. S tem ukazom je bil zamenjan ukaz z dne 19. avgusta 1919. Z njim je vsa kraljevina razdeljena v 4 armije, 16 divizijskih oblasti, 48 polkovnih okrožij, 192 bataljonskih srezov.

DALMATINSKA VLADA OSTANE.

Beograd, 3. (Izvirno poročilo.) Vsled kritičnega položaja, v katerem se nahaja Dalmacija z ozirom na italijansko okupacijo, je ministrski deželna vlada za Dalmacijo še tudi za naprej na svojem mestu.

ITALIJANI BODO PODPIRALI MADŽARE PROTI JUGOSLAVIJI.

LDU Pariz, 2. marca. Agence Centrale doznava iz diplomatskega vira, da bodo Italijani na mirovni konferenci na svojo moč podpirali teritorialne težnje Madžarov proti Jugoslaviji.

BELA KUN IZPUŠČEN.

LDU Dunaj, 2. marca. Kakor poroča »Morgens«, je ministrstvo za notranje posle sklenilo, da izpusti Bela Kuna in druge komuniste v Av-

striji na svobodo. Bela Kun bo ostal pod policijskim nadzorstvom, ker ima avstrijska vlada v rokah dokaze, da so nameravali Kuna na nezakonit način odpeljati na Madžarsko.

TURŠKA VLADA OSTANE V CARIGRADU. SMIRNA PRIPADE GRČIJI.

LDU Pariz, 3. marca. »Petit Parisien« javlja o turški mirovni pogodbi: Končno se je odločilo, da ostane turška vlada v Carigradu in da se prisodi mesto Smirna Grčiji. Zavezniki ne nameravajo Turčije razdeliti, temveč one kraje, kjer ne prebivajo Turki, izločiti iz turške uprave. Armenija postane popolnoma samostojna. Sirija na dobi avtonomijo pod mandatom ene izmed evropskih sil, najbrže Francije. Druga ozemlja Turčije ostanejo pod sultanovo suvereniteto.

ZAGREBSKI LISTI ZOPET IZHAJAJO.

Zagreb, 3. (Izvirno poročilo.) Sinoči ob 7. je bila podpisana nova kolektivna pogodba lastnikov tiskarn in uslužbencev. Danes se je začelo v vseh tiskarnah normalno delo. Zjutraj je izšla še zadnja številka »Zagrebačkih novina«, popoldne pa so začeli po 6 tedenski pavzi zopet izhajati prejšnji listi.

Kako se časi menjajo.

Evo samo nekaj suhih dejstev: Ali se spominjate, kako so klerikalni listi pisali pred leti »Srbe na vrbe« in kaj so vse lagali po nemškem vzgledu o naši narodni dinastiji? No, pa saj ni treba iti tako daleč nazaj! Samo leto dni, nič več! Takrat so jih bila polna usta republike. Mislili so, da pridejo z njo lažje do moči in ko je »Slov. Narod« prinesel izjavo za sprejetje parlamentarne monarhične demokracije, so bili v klerikalnem časopisu »vsi križi dol.« Mogli bi jim postreči s citati. Sedaj je pa prinesla mariborska »Straža« zapored dva značilna članka. V enem piše o naši narodni dinastiji. Vredno je, da si prečitate ta članek. Uredništvo »Straže« je imelo izpod Franc Jožefove dobe shranjen dinastičen članek, v katerem so sedaj zamenjali samo imena in ga priobčili. Mesto »Franz Joseph« pravijo »Kralj Petar«, mesto »Erzherzog« rečejo »regent« in mesto »Habsburg« imenujejo Karagorgjevič. Stvar bi bila razveseljiva, če bi ne bila tako silno žalostna slika propadla politične morale. Naš monarhizem je ostal isti, dostojen, parlamentaren, demokratičen, kakor smo takoj od začetka izpovedali. Klerikalci pa skačejo iz ekstreme v ekstrem iz republikanske opozicije v skrajno servilnost. Naša dinastija je bogme zaslužila kaj boljšega.

Vsa dvoličnost klerikalcev se očitno v drugem članku mariborske »Straže« z naslovom »Republika«. Tam navaja ta list proti uvedbi republike pri nas iste razloge, po vrsti iste, ki smo jih pred več kot enim letom navajali mi. Sam sem bistvo svojega lauskega članka strme včeraj prebral v — nekdanji republikanski »Straži«.

Tako se izpolnjujejo prorokovanja. Po zgodovinski nočni seji »Narodnega Vijeća«, ki je sklenila, da gre deputacija v Beograd k regentu, je okrog 40 delegatov raznih strank sedelo ob 2. uri ponoči v zagrebškem hotelu »Pri treh gavranih« in ranj-kemu poslancu Pogačniku, ki je bil pri seji podal neko načelno republikansko izjavo v smislu SLS, je tržški poslanec dr. Rybář v veselji volji prorokoval: »Še predno minejo tri leta, boste Karagorgjevičem v čeva ležli, da se bo njim samim studilo.« Pogačnikov protest je utonil v burnem smehu vseh okrog mize, brez razlike strank. Ko sta pozneje dr. Brejč in menda dr. Cankar prispela v Beograd, sta celo odklonila avdienco pri regentu! In — danes ta

preobrat! Da, značajan moraš biti, mož, jeklen, je-li?

Da pa bo volk sit in koza cela, brani vkljub svojemu na novo lakiranemu prepričanju »Slovenec« izdajalskega Marjčka v Leskovcu, ki je kmete hujškal, da »smo republikanci« in da nas ne plačujejo davkov...

Navedeni slučaj hitre klerikalne spreminljivosti seveda niso osamljeni. V valutnem vprašanju so zatajili svoje lastne članke in proteste, še predno je petelin trikrat zapel in danes molče pristajajo na radikalno stališče, ki je za krono mnogo neugodnejše, kakor so bile odredbe prejšnje vlade. Klerikalci so vedno trobili o ropu in izdajstvu vlade, ki uničuje narodno premoženje, in obhujali radikalno spremembo, če pridejo enkrat na vlado, sedaj pa so pozabili na vse. Valuta niti ne pride pred parlament. Da, da, na vladi je drugače, kaj ne, gospodje!

Pred kratkim dnem se je »Večerni list« dan za dnevom hvalil in ropotal kakor klopoteč: banke, banke, banke. Danes se izve, da snujejo klerikalci z vsa hitrostjo »Gospodarsko banko« s 5 milijoni K kapitala v svojo eno groso — kumčije z živili in eksportom! Tudi deželno banko bi radi hitro likvidirali in to nobasali. In ti ljudje — očitajo korupcijo drugim!

Uboja domovina, ki to ta stranka smatra samo za neko veliko demobilizacijsko roho, o kateri ni treba voditi kletve in računanj, ampak se jo lahko »upravlja« po prostem osebnem in strankarskem prevdaku. aa.

Sad dozoreva.

Italijani vedo dobro, zakaj zapirajo v zasedenem ozemlju slovenske šole, ne odpirajo zaprtih in vrtnjajo dovoljene v nezadostne prostore. Le satanska perfidnost je v stanu namenoma in sistematično zastrupljati mladino narodnega soseda ter izpodkopavati na ta način njegovo bodočo eksistenco. Za pet, deset laških otrok je čez noč dovoljena italijanska šola, mnogi tisoči ukaželnih slovenskih otrok pa naj bo obsojenih pohajkovati brez vzgoje po ulicah, v predmestjih in po deželi brez dela in brez nadzora, brez zaščite in brez ljubezni, da postanejo čimprej žrtev brezmejnemu demoralizaciji in moralne propalosti, ki so jo zanesli tuji brezvestneži v pravno najsolidnejše kraje Evrope. Naša slovenska mladina je v nevarnosti, da se pokvari v močvirju italijanske razuzdanosti.

da postane, ko doraste, slepo orodje, idealen material za raznarodovanje. Kdo bi bil tako naiven da bi pričakoval od mladih ljudi, vzraslih v takih razmerah tisto vseh odporov zmožno narodno zavest, ki edino more rešiti neosvobojeno jugoslovensko? Grozne so policijske in kriminalne statistike, ki jih prinaša italijansko časopisje iz onstran demarkačne črte in obupna so svarila slovenske javnosti. Kakor plaz so preplavile zasedeno slovensko ozemlje kobilice iz italijanskega kuturnega vrta, pohajkovanje, pretepi, pikančevanje, prostitucija, kraje, požigi, nasilstva. Kamor je stopil Turek, so pravili, tod ni zrasla več trava, kamor stopi Italijan, to vidimo s svojim očesom, tam ni več mesta ne za pravico ni za poštenje.

Ali kako rešiti nokoletje, na katerem bode, da definitivno odloči narodno pripadnost oropanih pokrajin? Gledati in čakati, to bi ne bilo nič manj zločinsko, kajti moralna propalost se da zalezti le v začetkih. Bo li italijansko sadje dozorelo, bo vse prizadevanje Sisifovo delo. Svet slovenske emigracije le še v Sloveniji. Ona ima prvo besedo. P. P.

Češka Morava — jugoslovenska Drava.

Čehi so si znali po svojih mirovniških delegatih v Parizu zagotoviti v spodnjem teku Morave celo strugo te reke. Meja med Čehoslovaško in Avstrijo torej ni začrtana po stari meji črti Niže Avstrije proti Madžarski ob Moravi, temveč en cel kilometer zapadno od današnje glavne struge. Na ta način morejo Čehi popolnoma prosto razpolagati z Moravo, ki jo bodo lahko brez prerokanj z svojo nemško sosedo kanalizirali in preustrojili v »tekočo cesto«, ki bo del poti, spajajoče Črno morje z Baltičkim.

Vzemimo paralelo in pogledimo, kako se rešuje pri nas popolnoma podobno vprašanje naše Drave. Nam je sicer zagotovljen širok pas zemlje na levi strani Drave od koroškega Rožka mimo štajerskega Maribora do izliva Mure, ravno tako tudi ob Dravinem spodnjem teku pri Valpovu in Osijeku, toda v njenem srednjem delu, na dolgi zračni črti 156 km, se zdi, da bo mešla Mažarska na Dravo, vsled česar se bo nahajala naša država v večnem prepiru s svojo sosedo.

Res je, da so nam na pariški konferenci prisodili cele dele Slavonije, ki se nahajata na severnem bregu Drave. Po tem tako hvalisa-

Prigodbice.

Nekemu staremu kralju so pripovedovali, da se nahaja plemstvo njegove države v veliki bedi. Kralj se odloči obiskati plemstvo, da se o revščini osebno prepriča. Plemenitaši pridejo pred kralja v sijajni obleki. Kralj se temu začudi rekoč: — Zdi se, da niste tako siromašni, kakor se govorilo!

— Veličanstvo! — mu odgovori eden izmed plemenitašev — mi smo storili vse, kar smo dolžni storiti, toda smo tudi za vse, kar smo storili, dolžni!

Francoski kralj Francois je imel dvorskega norca, kateri se mu je zelo priljubljen. Norec mu nekoč potoži, da mu preti neki plemič z ubojem.

— Naj le poskuša! — odvrne kralj norcu. — Če te on ubije, ubijem jaz pet minut po tebi!

— Rajši bi videl — odgovori nato norec, — da bi to storili pet minut prej!

pa mu je pritožbo zavrnil z opazko: — Ljudi morem reševati samo dotlej, dokler še niso v peklu. Iz pekla pa ne morem pomagati nikomur!

Tomaž Akvivec je posetil papeža nekoč, ko je baš prešteval ogromno vsoto denarja. Papež ga v šali nagovori:

— Vidiš torej moj sin, za cerkev ni več onih časov, ko le morala peti: Kje je zlato in srebro?

— Tako je sveti oče, — odgovori Akvivec, — toda ni niti več časov, ko je smela siromaku reči: Vstani in pojdi!

Velikemu slepemu angleškemu pesniku Miltonu je nekoč lord Besingen hvalil njegovo ženo:

— Vaša žena je prava roža! Milton je brez pomisleka odgovoril:

— Po barvi ne morem soditi, ali je roža, toda po trnju sodim, da imate prav!

Nekoč se je hvalil Lessingu ravnatelj nekega malega gledališča, da bo kmalu vpriporil njegovo dramo »Natan modri« na popolnoma nov način.

— Kdo bo Natan? — ga prekinje Lessing.

— Jaz! — odvrne ravnatelj ponosno.

— A modri? — vpraša Lessing dalje.

Ravnatelj mu na to vprašanje ni vedel kaj odgovoriti...

Na svoja stara leta je Joseph Dorrain zaslužil osemnajstletno dekletko. Ko so zato izvedeli njegovi prijatelji, so ga vprašali, čemu si ni izbral kakšne druge ženske, ki bi bila njegovim letom primernejša. Dorrain je nato odgovoril:

— Rajši sem, da mi srce prebode čist in oster meč nego staro, zarjavelo železo!

Pruski kralj Friedrich je nekoč jahal na sprehod z nekim mladim generalom. Na nekem križpotju srečata starega duhovnika, ki je jahal besnega, polnokrvnega konja. Mlad general je hotel kralju pokazati svojo umsko ostrnost, ter je zato ustavil jahača z besedami:

— Zdi se mi, da niste pravi Kristov namestnik.

— Zakej? — vpraša duhovnik.

— Krist je jahal v Jeruzalem vendar na oslu, vi pa jezditte na konju!

Duhovnik nekoliko pomisli in se obrne h kralju, rekoč: — Tudi jaz bi rajši jahal na oslu.

ker pa je bilo vaše veličanstvo tako milostljivo, da je te živili že v njihovi mladosti povzdignilo v generale, se moja želja ne more več izpolniti...

Francoski kralj Luis VI. je bil nekoč v veliki denarni zadregi. Denarja ni imel niti toliko, da bi mogel z njim plačati svoje služabnike. Dvorni pevci, ki tudi niso prejeli plač, so se večnega čakanja na denar naveličali in so se napotili k ministru, katerega so prosili, naj že vendar enkrat poravnajo zaostale prejemke.

— Dragi moji! — jim odgovori minister, — ne pozabljajte, da je treba poprej zadovoljiti tiste, ki jočejo, in šele potem tiste, ki pojo.

Ko se je princinja Herbst, poznajša ruska carica Katarina II. pripravljala za ženitev na odhod v Rusijo, ji je dejal brat Friedrich Veltkega:

— Tam boste v popolnoma drugačnem svetu! Celo medvedi vam bodo tamkaj služili!

— Rajši imam tamkaj medvede, nego tukaj lisice! — mu nato odvrne Katarina.

Maršal Suvarov se je rad zabaval na ta način, da je zastavljal svojim vojakom vprašanja, na katera

mu niso mogli odgovorjati. Nekoč je hotel spraviti v zadrego nekega podčastnika s sledečimi vprašanji:

— Veš li, koliko rib je v morju?

— Kolikor jih še niso vlovili! — odgovori podčastnik.

— Kako daleč pa je od zemlje do meseca?

— Kolikor od meseca do zemlje!

— Dobro! Kaj na bi ti napravil, če bi ti začeli vojaki uhati iz hiš?

— Dejal bi jim, da ima sovražnik v zaledu silne količine žganja, tako, da bi se vojaki takoj obrnili proti sovrugu in ga začeli naskakovati.

— Prav. A veš li, kakšna razlika je med tvojim polkovnikom in menoj?

— Polkovnik me ne more povsati za podporočnika, vi pa to lahko storite z eno samo besedo...

In Suvarov res ni preostalo nič drugega, nego da je izustil besedo, s katero je bil podčastnik povzgan v čin oficirja.

Znanemu humoristu Saphiru je ponudil Rotschild spominsko knjižico s prošnjo, naj mu vanjo zapiše kaj za spomin. Duhoviti Saphir vzame v roko svinčnik in zabelači:

— Posodite mi sto Luis d'or-lev in pozabite za vedno vašega M. Saphira.

nem »uspehu« naše delegacije dobi-
mo pokrajino Repaš s 1150 prebri-
valci in površje 24 malih, med se-
boj ločenih kosčkov zemlje na se-
vernem bregu. Toda kakor hitro se
je postavila naša delegacija na za-
starele princip samovoljne zgodovine
reke Drave, se razume, da je v istem
hipu priznala tudi Mažarom pravico
do ravno toliko števila kosčkov
zemlje na naši strani reke. Eden teh
kosčkov je v trgu Legradu naseljen
z 2900 Hrvatov, da ne omenim šomod-
skih Slovencev in notabene po ma-
žarski statistiki priznanih Hrvatov,
ki živijo tik Drave, a že na teritoriju
bivše Mažarske, in sicer v celi vrsti
velikih vasi od Vizarija preko Ba-
boče, Lakoče, Sv. Martina in pa
Barča, ki bi s svojo železnico, izpe-
ljano ob Dravi navzgor preko Žaka-
nja in Murskega Križa na Prager-
sko in Maribor, mogel kot skrajna
stanica plovnega dela Drave postati
naš drugi Sisek s tem, da bi sled-
njega in pa nesrečni Zidani med de-
loma razbremenil pri prevažanju
tovorov iz podzemskih žitnic oziro-
ma slovenskih gozdov. Človek bi
pričakoval, da bodo naši delegaciji
vsaj oni naši ljudje blizu srca in pa-
meti, če ji že uvidnost višjih po-
litičnih potreb naše države nedostaja.

Geographicus.

Bosporski bolnik.

Kmalu se bo odigralo zadnje de-
lanje žalostne bolnika ob Bosporu.
Nekdaj mogočno otomansko car-
stvo, pred katerim je trepetala cela
Evropa, se nahaja pred razsulo.

Prinost o bosporskem bolniku
je nastala iz časa berlinskega kon-
gresa, v dobri, ko se je mednarodna
politika vršila v znamenju tekmo-
vanja med Rusijo in Anglijo. Takrat
sta delovali na polju mednarodne
kolonialne politike pravzaprav sa-
mo ti dve državi. Šele pozneje so se
jim pridružile ostale države. Angli-
ja si je prizadevala, da v interesu
Egipta in Indije kolikor mogoče osla-
bi nevarno Turčijo. V to svrhu je
podpirala gibanja za osvoboditev po-
dinih neturških plemen in na ta na-
čin vstvarjala v notranji upravi Tur-
čije velik kaos. Kot tekmovalka jo
je v njenem prizadevanju skušala
ovirati Nemčija, ki je, radi svoje tr-
govine hotela imeti močno oporišče
in prostrano tržišče v orientu. Toda
Nemčija ni imela nikdar posebnega
uspeha, zato se je vrzla na drug na-
črt: hotela je pomagati Turčiji v nje-
nem notranjem preporodu. Nemci so
povzročili mladoturški pokret in re-
organizirali turško vojsko.

Toda te infekcije, katere je dal
bosporskemu bolniku nemški milita-
rizem, niso dosegle ničesar drugega,
kakor da je bolnik obenem z zdrav-
nikom onemogel. Nemčija in njeni
prijatelji so premagani. Anglija je
zmagovalka, osvobaja — seveda po
svoje — izpod turškega jarma ne-
turške narode in jih stavlja pod in-
tereso sfero te ali one velesile.

Anglija s svojimi zavezniki je str-
la padišahovo oblast, sedaj bi rada
vrzla sultana iz Carigrada in ga po-
stavila v kakšno mesto Male Azije,
ko bi se ne bala panislamskih nemi-
rov in — boljševizma, ki pomeni v
mohamedanskem svetu zopet panis-
lamizem v malo drugačni obliki.
Anglija se upravičeno boji, da bi s

Mariborsko gledališče.

V soboto se je povrnil na naš
oder zopet Lengyelov »Tajfun«, in
sicer v stari zasedbi razen vloge
Hélène Laroche, v kateri je nasto-
pila kot gost g. Pavlin-Skrbinškova.
Podrobne ocene drame in predstave
ne bomo podajali, ker se je to zgo-
dilo že na drugem mestu ob premi-
jeri Novih oblik je zadobila prizvo-
ritev le z nastopom gosta. — Reči
moramo, da si je izbrala g. Skrb-
inškova za svoje gostovanje precej
težko vlogo, to pa zlasti zaradi do-
vršene, v vseh njenskih z umetniškimi
umevanjem izvedene igre njene pred-
nice v isti vlogi, ge. Bukšekove.
Res polaga vsak igralec ali igralka
v interpretaciji vloge svojo posebn-
no, osebno barvo, ki tvori kak kom-
promis med zahtevami avtorja in
lastno individualnostjo, vendar pa
nas sobotna prikazen Hélène ni mo-
gla povsem osvojiti in opoliti z ono
neodolljivo silo umetniškega ustvar-
janja, s katero nas je priklenila nase
igra njene prednice. To ni predso-
dek, ampak posledica skrbne ana-
lize in kritične presoje avtorjevih
idej in njih izvedbe — na eni in na
drugi strani. V sobotni predstavi je
pogosto v duetu Tokera-Hélène
manjkala ona topla dominantna, ki
je prevečevala dvojico v prejšnjih
predstavih, to pa ker globoko zasno-
vana kreacija Tokera ni našla

tem čnom pobunila svoje mohame-
danske kolonije.

Bosporski bolnik se nahaja sicer
v agoniji, toda muslimanski fanatični
duh svobode gotovo ne bo umrl z
njim. Prihodnost ga bo budila in bo
prinesla zlasti Angliji še mnogo
razočaranj.

Po povratku Janezov.

Povrnili se je skoro ves bivši 17.
pp. iz ujetništva, zato je v interesu
moštva kot tudi nekaterih častnikov,
da se izpregovori jasna in odkrita
beseda o razmerah pri tem pešpolku
pred polomom in v ujetništvu v Rivi.
Z žalostjo opažamo bivši pripadniki
tega najbolj nesrečnega in teptane-
ga pešpolka, da so zopet v naši ju-
goslovenski armadi elementi, ki so
bili zasvojeni od nas vseh, ki so
z nami postopali bolj grdo kot nem-
ški častniki. Pri vporu se niso obna-
šali samo pasivno, ampak so jasno
kazali svoje simpatije še 1. novem-
bra 1918 c. in kr. polkovnikom in ge-
neralom. Malo pred polomom so de-
nuncirali moštvo, ki je bilo Avstriji
protivnega mišljenja. Neki k. u. k.
Leutnant, Slovenec, je naznanil mo-
ža, ker je pisal domov, da mu ne da-
jo dopusta, in dal izraza svojim pro-
tivistrijskim čuvstvom. Ovadba je
šla na brigado, pa k sreči so mu
dali drugi častniki dober popis in
dobil je samo 15 dni strogega.

Z vneto so vodili propagandne
kurze za Avstrijo. Dezertacije so se
množile in ti gospodje niso mogli
niti zadostnega izraza, da bi ožigo-
sali to »sramotno dejanje«. Begali so
moštvo in pretili s kaznimi. Ta ma-
dež ostane in ne zbrise ga nobeno
šminkanje in lepotičenje. V vjetni-
štvu ste sicer trdili, da le »preveč
umazanega perila, da bi ga mogli
oprati, pa to ne gre gospodje! Jav-
nost naj govori in naj se vam za-
hvali za brezbrojne žrtve, ki ste jih
pomagali vi množiti. Tako je bilo
del upora na Lavaronski planoti.

Ko se je moštvo uprlo, ste zopet
kazali svojo discipliniranost in pro-
klinjali v svojem srcu »Bagage«. Se-
daj si pa lastite zaslužno pobuno, ko
ste zopet na gorkem. O ne, gospod-
je! Neki veliki socialist, poročnik,
je silil moštvo pri vporu nazaj v za-
kope, »da tako zabrani preveliko
prelivanje krvi«. Prosim gospod,
recite, da ni res? In drugi elegantni
kr. poročnik, k promeni po naših
ulicah, je takrat kazal svojo discipli-
niranost in zvestobo v dejanju in
besedah in s ponosom javil tisti ve-
čer po uporu: »Jawohl Herr Oberst,
meine Kompagnie geht in die Stel-
lung« (imel je večnoma Nemce).
Zdaj pa je v naši armadi Janezi ga
bodo proklinjali, kadar se bodo
spomnili nanj. On že ve, zakaj so ga
hotel Janezi v Rivi »presukati«. Za-
to so bili seveda »boljševiki«. Ti go-
spodje so rovarili proti našemu voj-
nemu župniku ki je vse storil za nas,
in si porazdelil v Rivi »portfelje«. Degradirali ste enol. dobr. četovodjo.
»ker je šuntal moštvo k vporu«. O
tem bo padla še drugje kaka bese-
da! Prepadi med moštvom in čast-
niki se v Rivi ni zmanjšal. Obratno,
povečal se je. Drug, vreden sodrug,
je bil isto vedno nemčur, ob polomu
je samo capljaj z nami v vjetništvu
pa je mogočno izjavljaj, da »wo die
Pfaffen Ministerpräsidenten sind
und Schuster Generale, werd ich
mein Brot nicht suchen«. Gospod je
zdaj že bolj zadovoljen in je tudi bla-
govolil vstopiti v našo armado. In
tako naprej! Na vsak korak so ka-
zali ti gospodje mržnjo, oziroma za-
lost radi 4. novembra.
Čisto prav in precej kasno smo kon-
štirali, da imamo tistih 164 vojnih
krivcev v lastni armadi, ki smo jih
zahtevali. — Slovenske dobrovolce
pozivljamo, da nas podpirajo pri od-
stranitvi teh ljudi. Ne damo prej
miru, dokler ne izginejo, oziroma
dokler se jih pošteno ne kaznuje.
Mnogi iz moštva.

Jugoslavija.

Masarkv beograjski častni meščan.

LDU Beograd, 3. marca. Občin-
ski odbor je sklenil, da bo v znak ju-
goslovensko-českega prijateljstva
proglasil dr. Masarkva beograjskim
častnim meščanom ter da bo imeno-
val ulico v Beogradu z njegovim
imenom.

Francoski kardinal v Beogradu.

LDU Beograd, 3. marca. V
Beograd je prišel francoski kardinal
Duboi iz Rouana s sedmimi
spremljevalci. Kardinal je prišel, da
se informira o političnih in verskih
odnosih v našem kraljestvu. Pri-
šel je z vednostjo francoske vlade.
Dne 11. t. m. mu bodo priredili sla-
vosten sprejem v dvorani častniške-
ga doma. V imenu vlade ga bo po-
zdravil minister vere dr. Janković.
V imenu pravoslavnega svečeništva
pa Djanič v latinskem jeziku.

D'Annunziova strahovlada na Reki.

LDU Reka, 2. marca. D'Annun-
zio je v svrhu, da štiti nezaposlene
reške delavce, ukrenil z naredbo od
27. febr., da se morajo do 8. marca
odstraniti z Reke vsi, ki ne pripadajo
na Reko in so se tam naselili pred 30.
oktobrom leta 1918. Reški listi od-
bravajo ta d'Annunziov korak, na-

glašajoč, da to ni političen akt, tem-
več samo briga za nezaposlene Re-
čane, ki je prisilila poveljnika, da je
izdal tako naredbo. Proti tej naredbi
so protestirala reška delavska udru-
ženja, katerih d'Annunzio ni uvaže-
val. Dosedaj je izgnanih 36 posamez-
nikov: od teh je 22 Jugoslovenov, 10
Mažarov in 4 Avstrijci. Daljnji iz-
goni so v teku.

D'Annunzio zapustil Zadar.

LDU Reka, 2. marca. Na Reko
so se vrnili d'Annunzиеvi dobrovol-
ci iz Zadra. Kot vzrok vrnitve se na-
vaja, da je Nitti v svrhu obrambe
Dalmacije poslal novo vojsko, ki bo
mogla braniti Dalmacijo od jugoslo-
venskih napadov.

Štrajk zagrebških natakarijev.

Izgredil.

Zagreb, 3. (Izvirno poročilo.)
Včeraj so začeli stavkati natakariji
po vseh zagrebških gostilnah in ka-
varnah. Večina obratov posluje na-
prej. V manjših strežbo lastniki sa-
mi, v večjih pa si nosijo celo gostje
jedi in pijače. Ker je prišlo sinoči
v nekatere lokalih na delo nekaj
stavkokažov, je prišlo med njimi in
stavkajočimi do več ostrih spopa-
dov. Posredovati je morala policija.

hram kulture, je potrebno, da se pre-
prostosti zasebnega občevarja ne za-
našajo semkaj in se opuste razne ne-
umestnosti, ki ponižujejo Talijno
svetišče, obenem pa motijo premno-
gim užitek umetnosti. Od parterja pa
do galerije vidimo pomešanega med
drugo občinstvo tudi mnogo takega
našega vojaštva, ki po vseh znakih
doslej gledališča od znotraj sploh ni
še videlo in ga ocenta le kot zabav-
vališče kabaretnih vrste ter se temu
primerno udi vede. Saj je lepo gle-
dati brhke vojake, s kako napeto po-
zornostjo sledijo dogodkom na odru,
ali komentirajo, s katerimi le preradi
glasno spremljajo življenje na odru,
niso le neprijetno motenje, ki več-
krat odnese najvažnejše trenutke
ampak le prepogostokrat tudi niso
za vsaka ušesa. Menimo, da bi v tem
pogledu zadoščal apel na naše čast-
ništvo. Saj naš vojak pozna discipli-
nino, ali potrebna mu je poučna be-
seda, vzroja. Tako bo kmalu prene-
hala glasno govorjenje med pre-
stavo tudi glasno kašljanje in hrka-
nje. Ključ in razgovori z ene strani
galerije na drugo, celo papirnate
krogle se ne bodo več vspale z
galerije na spodaj nahajajoče se ob-
činstvo itd. Sicer pa je ravno glede
kašljanja tudi ostalemu občinstvu
priporočati, da se sicer brzda in da
vsakdo jemlje ožir za svojo okolico.

Narodno predstavništvo

Posvetovanja strank.

Beograd, 3. (Izvirno poročilo.)
Včeraj dopoldne in danes popoldne
so imeli skoro vsi parlamentarni klubi
seje, na katerih so razpravljali o
stališču, ki ga zavzamejo v narodnem
predstavništvu. Vprašanje kvoruma
je tudi ta hip še nejasno.

Poslanci iz okupiranega ozemlja bo-
do prisostvovali sejam.

Beograd, 3. (Izvirno poročilo.)
Na sinočni seji demokratske zajed-
nice je bilo sklenjeno, da se nusti po-
slancem iz okupiranega ozemlja, ki
so člani zajednice, prosta roka, ali se
hočejo udeleževati parlamentarnih
sej ali ne. Poslanci iz okupiranega
ozemlja bodo prisostvovali sejam
tako dolgo, dokler bo narodno pred-
stavništvo razpravljalo o zunanje-
političnih vprašanjih.

Seja ministrskega sveta.

Beograd, 3. marca. (Izvirno poro-
čilo.) Sinoči se je vršila daljša seja
ministrskega sveta. Razpravljali so
o deklaraciji, ki jo poda vlada na da-
našnji seji narodnega predstavništva.
O vsebini deklaracije in sploh o po-
teku seje varujejo ministri strogo
tajnost. Splošno se opaža, da nastopa
sedanja vlada napram javnosti po-
polnoma drugače, nego prejšnja. Do-
čim je ona izdajala točne komuni-

keje, ki so javnost informirali o vseh
razpravah, je ta tudi v tem oziru
uvajala reakcionarne metode in se
dosledno skriva za »uradno tajnost«.

Stališče republikancev.

Beograd 3. marca. (Izvirno poro-
čilo.) »Epoha« poroča: Na današnji
seji nar. predstavništva nastopijo prvi
tudi republikanci. Kakor njihovi
voditelji izjavljajo, bodo republi-
kanski poslanci prisostvovali samo
prvi seji, da čulejo vladni program.
Objednem bodo podali proklamaci-
jo, v kateri bodo obsodili postop-
panje tako stare kakor sedanje vlade
in izjavili, da zahtevajo takojšnji raz-
pis novih volitev.

Radikalci so optimistični.

LDU Beograd, 3. marca. »Epoha«
javlja: Sela radikalcev bi se imela
vršiti predvčerajšnjim, pa se le mo-
rala odgoditi, ker ministri niso prišli;
v istem času je bila namreč tudi mi-
nistrska seja. Druga seja je bila skli-
cana za včeraj ob šestnajstih; na
njej so razpravljali o vprašanju kvo-
ruma. Med radikalnimi poslanci je v
zadnjem trenutku zavladal optimi-
zem.

Proračun za marec.

LDU Beograd, 2. marca. Presbira
doznava, da je glavna kontrola vče-
raj odobrila do vladi g. Stolana Pro-
tiča zalitvane proračunske dvanaj-
stine za mesec marc.

Seja narodnega predstavništva.

Vlada dosegla kvorum. Kvorum znižan na 100.

(Po sklepu lista.)

Beograd, 3. (Izvirno poročilo.) Ob
4. uri popoldne je otvoril predsednik
dr. Pavlovič 70. sejo Narodnega
predstavništva. Navzočih je bilo 147

poslancev in s tem dosežen kvorum.
Na predlog ministrskega predsedni-
ka Protiča je predstavništvo na to
znižalo kvorum na 100 poslancev.

Razna poročila.

RAZPIS VOLITEV NA ČESKEM.

LDU Praga, 3. Ministrski svet je
sklenil, naj minister za notranje po-
sle razpiše dne 4. marca volitve po
vseh čehoslovski republike. Volitve
v poslansko zbornico se bodo vršile
18. aprila v senat 25. aprila.

POPOLNI PORAZ DENJIKINA.

LDU Dunaj, 3. Ukrajinski tiskov-
ni urad poroča: Kubanski kozaki so
strmoglavili predsednika rade, kate-
rega jim je vsilil general Denjikin,
ter izvolili Ukrajince Tymesenka za
predsednika rade kubanskih Koz-
akov. Zadnjim ostankom Denjikono-
vih čet grozi popolna katastrofa. Nje-
gov trenutni odpor pri Rostovu in
Haniču je imel za posledico, da so
rdeče čete pri Stavropolu prebile
fronto in popolnoma razpršile Denji-
kinove čete. Računa se s tem, da bo
Denjikin moral v kratkem zapustiti
Jeterinodar in Novorosijsk in da bo
tako izgubil glavni dve etapi opo-
rišči.

Napredovanje boljševikov.

LDU Moskva, 3. marca. Volno
poročilo od 2. t. m. Na murmanskim
fronti so rdeče čete zasedle želez-
niško postajo Sorožkaia ob Belem
morju. Na zapadni in jugo-zapadni
fronti poizvedovalni boji. Na kav-
kaški fronti pri Rostovu so rdeče čete
za 25 vrst napredovale in zavzele
Bataisk, Suhol in Kozelnik. Dalje vz-
hodno so zasedle železniški križišči
Tihovskala in Kavkaskaja. Pri tem
so ujele 4.000 sovražnikov. Odpor

Denjikinovih čet je tedaj na odločil-
nem mestu str. Zasedbo obeh gorl
omenjenih železniških križišč so te-
reški kubanski kozaki popolnoma
razločeni. Rdeče čete so prekorčile
Terek in prodirale proti petrolejske-
mu središču Groznomu.

Kongres Rdečega križa.

LDU Zeneva, 3. Švicarska brzo-
javna agencija javlja: Včeraj je bil
otvorjen kongres Rdečega križa, ki
kateremu so odposlale vse države
svoje zastopnike.

Protinemske demonstracije v Brnu.

LDU Dunaj, 3. Listi poročajo iz
Brna, da se se včeraj nadaljevale
demonstracije proti Nemcem. Pred
gledališkim poslopjem so se zbrali
češki demonstranti, ki so izdali ge-
slo, da se v češkem gledališču ne
smejo uprizarjati nobene nemške
predstave več. Treba je bilo pokli-
cati vojaštvo, ki je izpraznilo trg
pred gledališčem. Gledališka pred-
stava, ki je bila napovedana za 7. uro
se je pričela šele ob 9. uri zvečer.

Atentat na sofijskega policijskega
prefekta.

LDU Sofija, 3. marca. Bolgarska
brzjavna agencija javlja: V nedeljo
so na policijskega prefekta, ko je šel
preko trga pred novo katedralo, me-
tali bombe in strelali iz revolyerja.
Bil je ranjen na nogi precej težko, na
glavi le lahko. Strelcem se je po-
srečilo pobegniti. Stanje policijskega
načelnika ni smrtno nevarno. Sodijo,
da se je zločin izvršil iz maščevanja.

Gospodarstvo.

BORZA.

LDU Zagreb, 3. marca. Dolarji
14.150—14.500, avstrijske krone
50—54, čehoslov. krone 160—170,
20 kronski zlati 515, angleški funti
470—500, franc. funti 1050—1070,
marke 184—188, lire 795—805.

LDU Beograd, 3. marca. 20 di-
narski zlati 23.20—23.30, angleški
funti 119—121, francoski funti
272—275, lire 202—204, dolarji
35.10—35.20, marke 47—50, čehoslo-
vaške krone 38—38.50, avstrijske
krone 14—15.

LDU Dunaj, 2. Marke 284, švi-
carski funti 41.25, francoski funti
1750, italijanske lire 1375, angleški
funti 370, dolarji 250, SHS krone 150
do 180.

LDU Curih, 2. Devize: Berlin
6.25, Pariz 43.40, Praga 6.30, Za-
greb 4.50, Krakov 2.65, Budimpešta
2.20, Dunaj 2.40, avstrijske krone ži-
gosane 2.20, nežigosane 2.50.

+ Občni zbor jugoslovanskega
kreditnega zavoda se je vršil včeraj
v zavodovi pisarni. Zastopanih je
bilo nad polovico deležev. Občni

zbor je med drugim sklenil, da obre-
stuje odslej deleže po 5%. Natanč-
nejše poročilo še prihaja.

+ Izkaz Avstroogrške banke z
dne 31. januarja 1920 izkazuje, da je
bankovcev v prometu za 56 in tri
četrtine milijard kron. Med temi ubi
je 13 in eno četrtino milijard v Av-
striji.

+ Dolg zaveznikov Angliji znaša
1700 milijonov. Od te vsote dolguje
Rusija 568, Francija 475, Italija 470,
Belgija 86, drugi zavezniki pa 71 mi-
lijonov.

+ Pet novih ladij. V zadnjem ča-
su je bilo dograjenih pet novih ladij,
ki pridejo še tokom tega meseca v
promet. Pravtako bo uvedena za
vožnjo med Beogradom in Zemu-
nom še ena ladja.

+ Petroleja ne bodo več izvažali
iz Amerike, ker presega domača po-
treba že sedaj domačo produkcijo.
Potreba iznaša 68 odstotkov, pro-
dukcija pa 56 odstotkov celokupne
svetovne proizvodnje.

+ Zveza čeških bank se je osno-
vala v Pragi. K nji je pristopilo nad
500 denarnih zavodov.

Dnevne vesti.

— »Jugoslavija« v Ameriki. »Jugoslavija« je postala v Ameriki eden najpriljubljenejših listov. Narčniki se množijo od dne do dne. G. Fr. Hudevernik, tajnik SNZ, v Clevelandu nam piše med drugim: »Listi prihajajo redno ter jih razpošiljam po širni Ameriki, ker imam nad par tisoč naslovov naših ljudi, ki žive po raznih krajih. Vaš list je zdaj znan po celi Ameriki.« In neki drugi naš vneti pristaš g. A. Osovnik nam je samo tekom januarja nabral 184 novih naročnikov. Ker se zdi, da so se nekatera pisma morala izgubiti, javljam tem potom vsem našim Amerikancem, da smo prejeli vsa naročila in čake in si bomo vedno prizadevali, da bodo list redno in hitro prejemali. Vsem našim vrlim prijateljem se toplo zahvaljujem za njih potrpežljivost in trud ter jih obenem prosimo, da nam ostanejo i v nadalje tako naklonjeni in delajo še naprej za prosep »Jugoslavije«. Upravništvo »Jugoslavije«.

— Resen klic. Aktivnim uradnikom so se na zahtevo takoj dovolile draginske doklade, dočim se je na uboge vpokojence, vdove in sirote popolnoma pozabilo, tako da še danes niso prejeli v decembru l. l. obljubljenih dokladov. Kako naj n. pr. izhaja vpokojeni uradnik v. čin, razda z družino štiri ali več otrok s pokojnino, ki daleč zaostaja za plačo vsakega aktivnega uradnega sluga. Brdiko je, če se pomisli, da zaide človek, ki je posvetil vse svoje moči poklicu, konečno, ko bi se moral oddahniti, v bedo. Trpi se, da kupični veržniki milijone na milijone, na te trpine pa se ne spomni nihče. Ni čuda, če raste od tod nezadovoljnost, če izkubila človek vso vero celo v državo, ko ga tira neusmiljena vsakdanost v obup. Zato je najsikrajnejši čas, da se vlada zagne in zavzame za olajšanje neznoznega bednega stanja vpokojencev. — Več prizadevanj.

— Organizacija intelektualcev. V Parizu in Londonu je sklenilo okoli 40 društev duševnih delavcev mednarodno zvezo vseh nematerialnih delavcev. Združenje bo zastopalo koristi nameščencev vseh vrst, izključeni so le zdravniki in odvjetniki. Za to organizacijo je gibanje zlasti v Angliji zelo živahno. V Parizu so ustanovili delegati petindvajsetih skupin duševnih delavcev, med njimi zastopniki Zveze dramatičnih pisateljev, Društva inženirjev, Zveze učiteljev, Društva podoblastnih umetnikov in žurnalistič. sindikata »Confédération Générale des Travailleurs«.

— Prošnje za spremembo rodbinskega imena. Je kolekovati z 20 K. Iz tega se na izzete prošnje, če kdo prosi za na pravo svojega domačega (slovenskega) rodbinskega imena v pravilno pisavo, ako je bilo v krstnih matkah doslej pisano pupačeno, to je v nemškem, laškem ali mažarskem pravopisu (n. pr. poprava imena »Micheltisch« v »Mihelič«). Take prošnje je kolekovati le z 2 kronama. Priloge seveda morajo biti v obeh slučajih kot take kolekovane.

— V Avstriji so podražili papir. Dne 27. febr. se je vršila v avstrijskem državnem uradu za industrijo in trgovino sveta častniškega sosveta, kjer so sklenili o ceni in preskrbi papirja v bodoči periodi. Splošno so povdrali, da častniki ne preneso nobene nove podražitve. Kljub temu so določili ceno na 7,50 K za 1 kg rotacijskega papirja. Zastopniki listov so izjavili, da pomeni to prodaj listov.

— Strašna draginja živila na Dunaju. Kakor poročajo nemški listi, bo stal na Dunaju hlebec kruha 7 K, ker se bodo povišale plače nekome. Vse medzredne gibanja oziroma povišanja plač se pričakuje, da bodo znatno poskočile cene tudi ostalim živilom.

— Posestniki vrtov se opozarjajo na razglas mestnega magistrata glede pokopčavanja gosenic, rjavih hroščev itd., ki je nabit na mestni deski.

— Vstopnica v Bohinjskem jezeru. Nedavno so poročali listi, da sta utonila v Bohinjskem jezeru Ivan Cvetek in njegov sin Jakob, ker se jima je udril led. Po dolgotrajnem prizadevanju domačinov se je slednjič posrečilo najti trupli obeh ponesrečencev. Trupli sta se nahajali v globlini kakšnih 40 m.

— Državna posredovalnica za delo. Promet od 1. februarja do 28. februarja 1920 izkazuje 5030 strank in sicer 1687 delodajalcev in 3343 delničalcev. Posredovani se je izvršilo v tem času 1133. Dela iščejo: žrnarji in drninarice (139), peki, mlinarji, mesarji (128), čipkarice (125), zidarji kovači, ključavničarji (125), pisarniške moči (124), trgovski sodruidniki in sodrudnice (115), rudarji

(105), predil. defavke, stamnikarice, natakariji in natakariice itd. V delo se sprejmejo: gozdni delavci, služkinje, kuharice, hlapci dekle, mizarji, čevljarji, vajenci razne stroke, pletarji, šivilje.

— Surovost. Pišelo nam: Pri večernem vlaku med Zidanim mostom in Litijo je vstopilo v soboto pet surovežev, ki so se obračali v kupelu napram potnikom tako neotesano, da človek res že dvomi, če ne potuje kje po Aziji. Kleli so, surovo izživali vstopilnega revizorja, tako da se je zgrazalo vse navzoče občinstvo. Oziralo se mu je, da ga vržejo z vlaka, ako takoj ne odide. Omenjeni elementi so bili Slovenci, kar je še bolj žalostno. Priporočali bi gotovim organom, da naj se poleg brskanja po kovčcih tudi malo zanimajo za red in varnost na železnicih.

Ljubljana.

— Občni zbor pevskega društva »Ljubljanski Zvon« se je vršil v nedeljo ob obilni udeležbi izvršniščih, zastopstev ustanovnih in podpornih članov. Društvo je imelo v preteklem letu nebrl javnih nastopov, med njimi dva koncerta v Ljubljani, no enega v Kamniku in Kočevju. Tudi v bodoče bo posvečalo le resnemu pevskemu delu pozornost ter strpa v vrsto izdateljev in založnikov novih skladb. Obširna poročila društvenih funkcionarjev je občni vzel odobrilo na znanje. Pri volitvah je bil izvoljen sledeči odbor hr. in ss.: predsednik dr. Svetelj, podpredsednik Ljubič, tajnik Krek, namestnik Z. Frankelj, blagotnik Bohinc, namestnik Gorjanc, arhivar Jančič, namestnica Bekševa, odhormik Sattler, Ribič, Čarner, Zomerle, Macistova, zastavonoša Pin, namestnik Dre-novec, predsedovalci raznov. Lom-bar, Špan, pevovodja Prelovec. Občni zbor je iskreno čestital predsedniku dr. Svetelju k desetletni njegovega društvenega predsedstva.

— Več narodnega ponosa! Begunec nam piše: V izloženem oknu neke trgovine v Ljubljani so razstavljene otroške čepice mornarskega kroja s trakovi, na katerih lahko čitamo razna imena v vseh, samo v arabskem in slovenskem jeziku ne. Imamo n. pr.: Alliance, SMS, Victoria, SMS, Vanguard, Entente Cordiale itd. To je obsoljanja vredno brezbriznost v narodnem oziru. A celo po mestu nosijo otroci take čepice s trakovi, na katerih bereš provokatorična imena še različnih S. M. S., ali celo »Regia marina«. Ne smešmo vendar samega sebe! Kaj ne bi bilo umestneje, da bi naše otroške čepice okrasili z imeni n. pr.: Gorica, Trst, Istra, Primorje itd.?

— Redno rekrutovanje rojstnih letnikov 1896, 1897, 1898, 1899 in 1900 se vrši v času od 5. do vstete-ga 13. marca 1920. Podrobnosti rekrutovanja so razvidne iz tozadevnih razglasov, ki so nabiti po mestu in na mestni deski.

— Umrla je gospa Ana Sidonija Terdan roj. pl. Wohlzmann, stara 71 let. Pokop bo v četrtek, dne 4. t. m. ob 4. uri popoldne iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu na pokopališče pri Sv. Križu. Naj v miru počiva!

— Društvo zobozdravnikov daruje mesto venca pokojnemu doktor Bretlu 200 K pokojninskemu zakladu za vdovo in sirote zdravnikov SHS v Ljubljani.

— Ljubljanski srednje in visokošolci imajo športni klub »Sparta«, kateremu predseduje g. prof. Jug. Klub, ki je za našo mladino velikega pomena, si je najel v športne svrhe neki travnik blizu Ljubljane. Da pa travnik vredi, potrebule denarne podpore. Občinstvo tedaj prosimo, naj mu prisloži z denarnimi prispevki na pomoč.

— Koncesije za trafike so v prvi vrsti namenjene vdovam padlih vojakov in invalidom. Veliko vprašanje pa je, če se pri oddaji trafik upoštevajo samo omenjeni ljudje se pritožujejo, da so bile v zadnjem času nekaterim trafikantom odvzete koncesije, ker se niso strinjale s tozadevnimi predpisi. Ali stvar je bila zopet kmalu poravnana: koncesije so se jim vrnile — invalidi in vdove padlih vojakov s kopo otrok pa gledajo lahko še znanprej v plavo nebo in živijo ob gladi.

— Adresar anonimne pisarne Besslak izide v kratkem. Izdala knjige se je zavlekla vsled nabave papirja in vsled težkoč v tiskarni.

— Nov cenik za dimnikarska dela v Ljubljani je bil odobren od tukajš-njega oddelka ministrstva trgovine in industrije. Vsi ljubljanski hišni posestniki se pozivljajo, da si nabavijo ta cenik, ki stane 50 vin. in pa dim-

nikarski red, cena 1 K. Vse to je do-bit v mestnem ekspeditu, Mestni trg št. 27, III. nadstropje.

— Strah v Rožni dolini. Na našo pod tem naslovom v »Jugoslaviji« od 2. t. m. med ljubljanskimi novicami priobčeno notico se nam sporoča, da ne odgovarja resnici, ter da ni res, da bi bil bivši sanitejer Čertar vliomil v stanovanje ge. Rakarjeve in poskušal odnesti razno blago. Dalje, da tudi ni res, da bi Č. iskala policija v tej ali kak drugi zadevi. Popravljamo s tem svoje poročilo ter obžalujemo, ako smo storili g. I. Čertancu vsled napačne informacije našega poročevalca krivico.

— Kmečki gospodinci pridejo tudi lahko v ljubljanske zapore. Dve mladi kmečki »goski«, elegantni, ste prišle iz lepih notranjskih krajev tam v bližini Snežnika v Ljubljano vživat bujno, mlado življenje. Ljubljanska policija pa ima povsod svoj nos. Zavohala je, da stanujete te dve gospi »Micika« in »Fanika« v nekem hotelu ter imate družbo dveh ljubljanskih kavalirjev Ivana P. in Karla N. Odvedli so jih v ranih jutranjih urah v hladne zapore in obsodili so jih na policiji na podlagi zakona z dne 25. maja 1885 št. 89. kaz. drž. zakona: Faniko in Miciko na 24 ur, Karla N. in Ivana P. na 48 ur zapora. Ko jim je pol. uradnik Jože Habe razeljal sodbo, je Karol N. protestiral glasno in odvažno: »Pa da fantle več doblimo kot dekleta, se mi čudno zdi!« Obenem je poslal sestri potom policijske vizitke lakonične vsebine: »Za dva dni na varem!«

Maribor.

— Profesor Voglar je odložil mesto predsednika Državnega stanov, urada radi zasedanja Nar. predstavništva, kolega član je.

— Osebnosti iz poštne službe. Poštna oficijantka Herma Radolčeva je premeščena od urada Maribor I v Celje in oficijantka Roza Megličeva iz Celja k uradu Maribor I.

— Mariborska policija je izsledila in aretirala 27. pr. m. nekega Martina Ljotnika, rojenega neke v celjski okolici, radi štirikratnega rona. Na isti dan je zalela roka pravice tudi nekega Suleka obdolženega dvakratnega rona. Sulek ima še poleg tega odsedeti eno leto težke ječe radi starih orehov.

— Tatvina. V delavni hišne železnice v Mariboru je ukradel nekdo 1700 kg bakra. Ta baker so izsledili sedaj v Slovenji Ristič, kamor ga je pridal stariar Riegler iz Tržaške ceste v Mariboru.

Celje.

— Imenovanja. Pri okrašenem stvarstvu v Celju so imenovani za kanceliste gg. pis. nadoficijanti Rudolf Dožman, Matej Simonišek in Vinko Kukanberg.

— Na medijumskem koncertu. ki se bo vršil 7. t. m. se bodo pele same medijumske narodne pesmi. Kdor lubi narodno pesem, ne sme manjkati pri koncertu.

— Nemo se strahiti — seveda pred hucoslovansko nasilnostjo — ni zad-njem »Jugoslaviji« štde policisti z nasilnimi haloneti. Tega bi nač ne bilo treba, ker se je nes itak vršil za dolga zaklenjenimi vratmi. Eden po-litistov je bil v svoji službi celo tako tankovesten, da je aretirat mirmega Slovenca, ki je samo poslušal la-ahoslovsko godbo. Des dalač smo mišili, da hucoslovanska policija are-tira mirmega hucoslovana, dočim se hucoslovanski haloslovci, ki so po nlesu razgledali po mestu pozno v luto, ni skrbili niti las.

— Na zborovanju trgovskega gremija v Celju dne 29. pr. m. so bili zastopniki nemški trgovci skoro kor-porativno, dočim smo opazili, da je manjkalo dosti Slovencev, zlasti imeteljev velikih trgov. To je velika zanikrost in pomanjkanje smisla za stanovske zadeve. Radl tega so po-stali nemški trgovci zopet predrzni in so na zborovanju zahtevali, da se mora poročati tudi v nemškem je-ziku.

— Zabavni večer priredijo v soboto 6. t. m. v mali dvorani hotela »Uni-on« brivski pomočniki v Celju. Igrala bo ljubljanska vojaška godba. Vstop imajo samo povabljeni.

— Tudi »višnjeva repatica«. V Celju se je pojavila pred par dnevi neka Kristina Rot, ki se je izdajala za gro-fico Liebenau. Zadnjo soboto je lo-žirala v hotelu »Pri pošti«, kjer se je sprla s hišno Nežko Kuzman, jo na-padla z nekimi kleščami in jo težko ranila. Hišno so prepehali v bolnico, »višnjevo repatico« pa so dali pod ključ. Kateri je bil pravzaprav nepo-sreden povod za napad, še ni znano.

— Priporočajte »JUGOSLAVIJO«

SLOVENSKI ULIČNI NAPISI V MARIBORU.

(Konec.)

Kopališka ulica — Badgasse.
Kolodvorska ulica — Bahnhofgasse.
Grajška ulica — Brandisgasse.
Stolna ulica — Domgasse.
Prisojna ulica — Domkogelgasse.
Frančiškanska ulica — Fabriksgasse.
Vrtna ulica — Gartengasse.
Plinarska ulica — Gaßwerkstrasse.
Sodna ulica — Gerichtshofgasse.
Sokolska ulica — Jahn-gasse.
Vojašniška ulica — Kaserngasse.
Jezdarska ulica — Reitergasse.
Šolska ulica — Schulzasse.
Gledališka ulica — Theatergasse.
Vetrniška ulica — Viktringhofgasse.
Betnavska ulica — Wildenauerstrasse.
Kurilniška ulica — Heizhausgasse.
Samostanska ulica — Klostergasse.
Melijska ulica — Mellingerstrasse.
Minoritska ulica — Minoritengasse.
Mlinska ulica — Mühlgasse.
Prečna ulica — Quergasse.
Mejna ulica — Grenzgasse.
Cvetlična ulica — Blumengasse.
Poljska ulica — Feldgasse.
Gospojna ulica — Frauengasse.
Gospoksa ulica — Herrengasse.
Žitna ulica — Getreidegasse.
Strma ulica — Heugasse.
Ozodna ulica — Waldgasse.
Marijina ulica — Mariengasse.
Nova ulica — Neugasse.
Loška ulica — Augasse.

PROŠNJA.

Odbor Rdečega križa na Jesen-lah (Orenjsko), nadejal si je nalogo, da pogosti vse ujetnike, ki se vra-čajo preko Jesenle v svojo novo do-movino, primanjkuje mu na denarnih sredstev za to človekoljubno delo, vsled tega se obrača tem potom na vsa blaga srca širum naše domovine, posebno pa na županske in župniške urade, kakor tudi na vsa slov. dru-štva in posameznike za denarna sredstva. Vsak najmanjši znesek se hvaležno sprejme. Odbor.

Društvena in uradna obvestila.

Koncert medijumskih narodnih pesmi je v Zagrebu tako velik utis povzročil, da so listi pisali, naj temu večeru sigurno sledijo še mnogi drugi. To ni bila samo pevška produk-cija... Za rodoljuba in za glasbenika je bil to pravi doživljaj. Taki večeri več pokažejo nego bogato izvežbane umetniške finese. Tako, baš tako je pel nekoč Slavjanski, svoje mono-tone na vendar raznolike dumke. Naši pevci pojo, ta zbor pa rapsodira: narod koji more tako peti, ni v mu-zikalnem kulturnem razvitku svoje zadnje besede rekel, sposoben je vi-soke kulture. V Zagrebu je Vinko Žanec pred nastopom zbora predaval o pesmih. Zbor, nastopal v na-rodni nošah je za svoje petje žel nenopisno odobravanje. Predavanje iznenadi... tako izvirno, leno je. Da je zborovodja Lipnjak moral položiti ogromen trud za učenje teh pesmi, le vsem jasno. Slovenci, pridite po-slušat izvirno lepo petje jugoslovanskih narodnih pesmi.

Akademsko društvo hucoslovanskih tehnikov v Ljubljani (Obrtna šola) obvešča tem potom, da ni iden-tično z društvom tehnikov v Ljubljani, ker se je dogodilo v tem oziru že mnogo pomot pri dopisih in pošiljat-vah.

Smučarje turiste in prijatelje zim-skega športa vliudno vabimo na ustanovni občni zbor »Smučarskega kluba Ljubljana«. Vršil se bo v četrtek 4. t. m. ob 8. uri zvečer v češki sobi »Pri roži«. Pripravi. odbor.

Občni zbor kovačev in izdeloval-cev vozov za Ljubljano in okolice se vrši dne 7. t. m. ob 10. uri popoldne v mali dvorani Mestnega doma s sledečim vzporedom: Narovor, Či-tanje zapisnika, Volitev odbora, Slu-čajnosti.

NSS.

Ustanovno zborovanje kral. or-ganizacije NSS za šentneterski okraj. Danes, v četrtek ob 20. uri se usta-novi kral. organizacija NSS, za šent-peterski okraj v veliki dvorani Mest-nega doma. Govor bo tudi o politični situaciji in so vabljeni tako člani ka-kor somišljeniki, da se zborovanja udeležijo v čim večjem številu.

Aprovizacija.

Prodala cenitše moko. Stranke, ki dobe cenitše moko v Gosposki ulici, moralo prinesiti če žele rodbina več kakor dve osebi, vrečo seboi.

Cene telečjega in prašičjega mesa. Odbor za določevanje cen za mesto Ljubljano je v sili dne 1. mar-

ca 1920, sklenil povišati cene teleč-jemu in prašičjemu mesu za 2 K, tako da stane sedaj: telečje meso l. vrste 20 K, II. vrste 19 K; prašičja meso l. vrste 30 K, II. vrste 28 K. — Cene slanine ostanejo neizpremen-jene. — Odbor za določevanje cen je ugotovil te cene po vsestranskem prevdardu na podlagi uradnih podatkov. Ker se je pa izkazalo, da s sa-mo določitvijo maksimalnih cen za nadrobno prodajo ni mogoče prepre-čiti vednega draženja, je odbor skle-nil, da ne sme nihče kupovati živih telet po višji ceni kot po 10 K in za-klanih ne dražle kot 17 K. — Pre-stopki se bodo kaznovali z zaporom do enega meseca in z zapadom bla-ga, če se nonavljata, pa tudi z izsu-bo pravice do obrta.

Gledališče.

Gostovanje g. Nikola Zeca prvega basista državne opere na Dunaju. V nedeljo 7. februarja in ponedeljek 8. februarja nastopi v operi »Faust« kot »Mefisto« občeznani basist g. Zec. Gosp. Zec je absolvirat konzer-vatorij na Dunaju z odličnim uspehom. Vsled njegovih izvanrednih pevskih zmognosti mu je bil ponuden takolišni angagement na ljudski ope-ri (Volksopertheater) na Dunaju. Nastopal je v vseh znamenitejših ba-sovskih vlogah z velikim uspehom. Glasbenim večakom se je posrečilo pridobiti g. Zeca v Prago, od koder so ga leta 1914. poklicali na bivšo dvorno opero na Dunaj kot prvega basista. Različna gostovanja v Ber-linu. Drazdanih in Monakovem so gosp. Nikola Zeca povzdignila tako, da je g. Zec danes najboljši zagern-ski basist Evrope. Veseli nas, da bo-demo imeli priliko ga pozdraviti in slišati v eni njegovih najboljših vlog orvki na našem domačem odru.

Ljubljanska porota.

Pustolovski Don Juan — 6 let težke ječe.

Porotno zasedanje se sedaj veči-noma bavi z nečednimi tatvinami. Včerajšnja porotna razprava je pri-nesla nekoliko senzacionalnega za-nimania. Visoka nemška kneginja na Dunaju — skromen »invalid« Ljude-vit Grum, bivši rudar v Idriji. Bil je v bolih proti Rusom v Galiciji, prišel je na Dunaj. Slučajno — s svojim elegantnim nastopom v dunajskem tramvalu — je imponiral pristarni aristokratinji, kneginji Schönbur-govi, kola rodbina ima velikanske gozdne komplekse pod Suednikom. Stari kneginji se je zal »kranjski ja-nez« tako priljubil, da je imel nemo-ten dostop v njene palače in njene salone. V resnici je lep, eleganten dečko s ščipalnikom na nosu. V sa-lonih kneginje Schönburgove se je seznanil z mlado, lepo deklico, ko-respondentko Berto Lukežovo. Ta ga je podpirala, od nje je izvil 12.400 K. Tudi Schönburge je ogo-lufal za 5.470 K, ker so mu poverili med volno važno nalogo, da preskrbi in nakupi na kmetih »živila« za »knežjo rodbino«. Grum — invalid pa je sicer Schönburgu poslal živila, toda s »falzificiranimi« pobotny-cami. Berta Lukeževa je invalidu vse dovolila, kar je požel. Pozneje se je zaradi njege obstrelila. — Ko so mu na Dunaju postal ta prevroča, je odšel v Solnograd, kjer se je na-stanil pod imenom »princ Schön-burg«. Opeharil je dva nemška bogatirja za 2000 K — brzoglavnim potom. Od tu je prišel v — Jugoslavijo. Na-daljeval je svojo — pustolovsko ka-riero. Razne osebe je opeharil za večje svote. — »Invalid« Grum se elegantno zagovarja, njegov nastop je aristokratski. Vprašan glede kriv-de, odgovarja: »Priznam, toda s pridržkom, da nisem nameraval go-lufati!« — Državnemu pravniku je predložil pisan zagovor. V svojem plovdoverju je točno popisal, kako se je seznanil s kneginjo Schönbur-g, tam v dunajskem tramvalu, dalje ka-ko se zalubil v korespondentko Ber-to Lukežovo. »Bil je invalid, toda kneginja ga je popolnoma ozdra-vila!« Rekel je, da ni oholufal kne-ginje, pač pa je zanjto veržil za ži-vila. Kneginja je izdala za živila me-sečno 95.000 K. Svoj obrambni spis končuje: »Invalid sem bil, živeti sem moral.« — Porotno sodišče ga je obsodilo na šest let težke ječe.

Tatvina.

Bivši ruski ujetnik Ivan Faškov-sky je bil obsoljen pred porotnim so-diščem na 8 mesecev težke ječe, ker je okradel razne posestnike za obleko, denar in druge stvari.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Anton Pesek.
Tisk »Učit, tiskarne« v Ljubljani.

